

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ Π/ΘΜΙΑΣ &
Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΚΡΗΤΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΧΟΛ. ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ Δ.Ε.
Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Τηλ. 2810 246860
Ταχ. Δ/ση: Ρολέν 4,
713 05 ΗΡΑΚΛΕΙΟ

E-mail: grss@dide.ira.sch.gr

Βασιλεία Καλοκύρη
Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων

Τηλ. 2810 246.864 // 2810 310.634
κιν. 697 99 30 724

Ιστοσελίδες: ΦΙΛΟΛΟΓΟΙ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

<http://users.sch.gr/sfscholiki/fi>

ΔΙΚΤΥΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ –
ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

<http://diktyofilologonkalokyri.weebly.com>

E-mail : kalokyri@sch.gr

Ηράκλειο, 29-3-2016

Αρ. Πρωτ.: 619

Προς:

Διευθύνσεις Σχολείων Δ.Ε.
Ν. Ηρακλείου Φιλολόγων
αρμοδιότητας Σχολικής
Συμβούλου Φιλολόγων Β.
Καλοκύρη

Φιλολόγους Σχολείων Δ.Ε.
Ν. Ηρακλείου αρμοδιότητας
Σχολικής Συμβούλου
Φιλολόγων Β. Καλοκύρη

(διαμέσου των Δ/σεων των
Σχολείων)

Κοιν. :

1. Περιφερειακή Δ/ση Π/θμιας &
Δ/θμιας Εκπαίδευσης Κρήτης
2. Προϊστάμενο Επιστημ.&
Παιδαγ. Καθοδήγησης Δ/θμιας
Εκπ/σης
3. Διεύθυνση Δ.Ε. Ηρακλείου

Θέμα: Πρόταση διδακτικής αξιοποίησης στο Διασχολικό Δίκτυο Συνεργασίας Φιλολόγων: Παιγνιώδης μάθηση. Σταυρόλεξο στην Οδύσσεια του Ομήρου (δημιουργός σταυρόλεξου: Ευδ. Διαμαντάρα Φιλολόγος 7^{ου} Γυμνασίου Ηρακλείου).

Αγαπητοί/-τές Συνάδελφοι,

Όπως συχνά επισημαίνουμε στις συναντήσεις μας, η πρόκληση του ενδιαφέροντος των μαθητών για τα «γνωστικά αντικείμενα» μπορεί να μετατρέψει τη συμβατική «παρακολούθηση» του μαθήματος σε εμπειρία απολαυστική και να ενισχύσει την πρόσληψη γνώσεων και δεξιοτήτων «μετασχηματίζοντας» θετικά τη στάση τους προς το «μάθημα» θεωρούμενο ως μέσο ανακάλυψης.

Στο πνεύμα της ενδιαφέρουσας και αποτελεσματικής εκπαίδευσης και στο πλαίσιο της διάχυσης καλών πρακτικών μεταξύ των Συναδέλφων του «Διασχολικού Δικτύου Συνεργασίας Φιλολόγων» το οποίο μαζί υλοποιούμε, σας στέλνω το Σταυρόλεξο που δημιούργησε για τους μαθητές της, χρησιμοποίησε στην τάξη της

και μοιράζεται μαζί μας η Συνάδελφος Φιλόλογος στο 7^ο Γυμνάσιο Ηρακλείου κ. Ευδοκία Διαμαντάρα, για το μάθημα της Οδύσσειας στην Α΄ Γυμνασίου.

Πρόταση για Διδακτική αξιοποίηση:

Το Σταυρόλεξο μπορεί να αξιοποιηθεί διδακτικά σε ομάδες μαθητών (π.χ. 5 μαθητές, «ανά δύο θρανία +1 μαθητής/τρια», ή 4 μαθητές/τριες ανά δύο θρανία, αξιοποιώντας τη συνήθη διάταξη της τάξης), με στόχους **ανασύνθεσης-ανασκόπησης της ύλης ή και ανακάλυψης του περιεχομένου, σε περίπτωση συνοπτικής-περιληπτικής προσέγγισης μέρους της ύλης στο πλαίσιο της ολοκλήρωσης του έπους.**

Η διδακτική αυτή πρακτική ακολουθεί τις αρχές της παιγνιώδους μάθησης, της διερευνητικής προσέγγισης της γνώσης και της ενεργητικής συμμετοχής των μαθητών. Ανάλογα με τον διαθέσιμο χρόνο στην τάξη, μπορούν οι ερωτήσεις να μοιραστούν στις ομάδες, για συντομία, και στη συνέχεια να γίνει στην ολομέλεια η παρουσίαση όλων των ερωτήσεων από τις ομάδες.

Εξάλλου η εμπειρία της συντάκτριας του Σταυρόλεξου, της κ. Διαμαντάρα, είναι πολύ θετική για την πρόκληση ενδιαφέροντος, για «εξερεύνηση» του ομηρικού κειμένου και του σχολικού βιβλίου και την άμιλλα των μαθητών.

Παραθέτω στη συνέχεια το Σταυρόλεξο (όπως και σε συνημμένο αρχείο, χωριστά), προκειμένου να το αξιοποιήσετε ή να το προσαρμόσετε στους διδακτικούς στόχους ανάλογα με τις εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών σας ή να εμπνευστείτε δικές σας δημιουργίες για διάφορα μαθήματα ή και να αναθέσετε και σε μαθητές τη σύνταξη ως δημιουργική εργασία, πρακτική που εφαρμόζουν αρκετοί/τές Συνάδελφοι.

Ευχαριστούμε πολύ τη Συνάδελφο Φιλόλογο κ. Διαμαντάρα για τη διάχυση της δουλειάς της στο πλαίσιο του Διασχολικού Δικτύου Συνεργασίας Φιλολόγων που υλοποιούμε.

Θα χαρώ να στείλετε για προώθηση στα μέλη του Δικτύου μας πρωτότυπες ιδέες και καλές πρακτικές που εφαρμόζετε στις τάξεις σας ή που προτείνετε για εφαρμογή, στο πνεύμα της ανανέωσης και του δημιουργικού προβληματισμού πάνω στη δουλειά μας.

Με τιμή,
Βασιλεία (Λιάνα) Καλοκύρη
Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων
με έδρα το Ηράκλειο

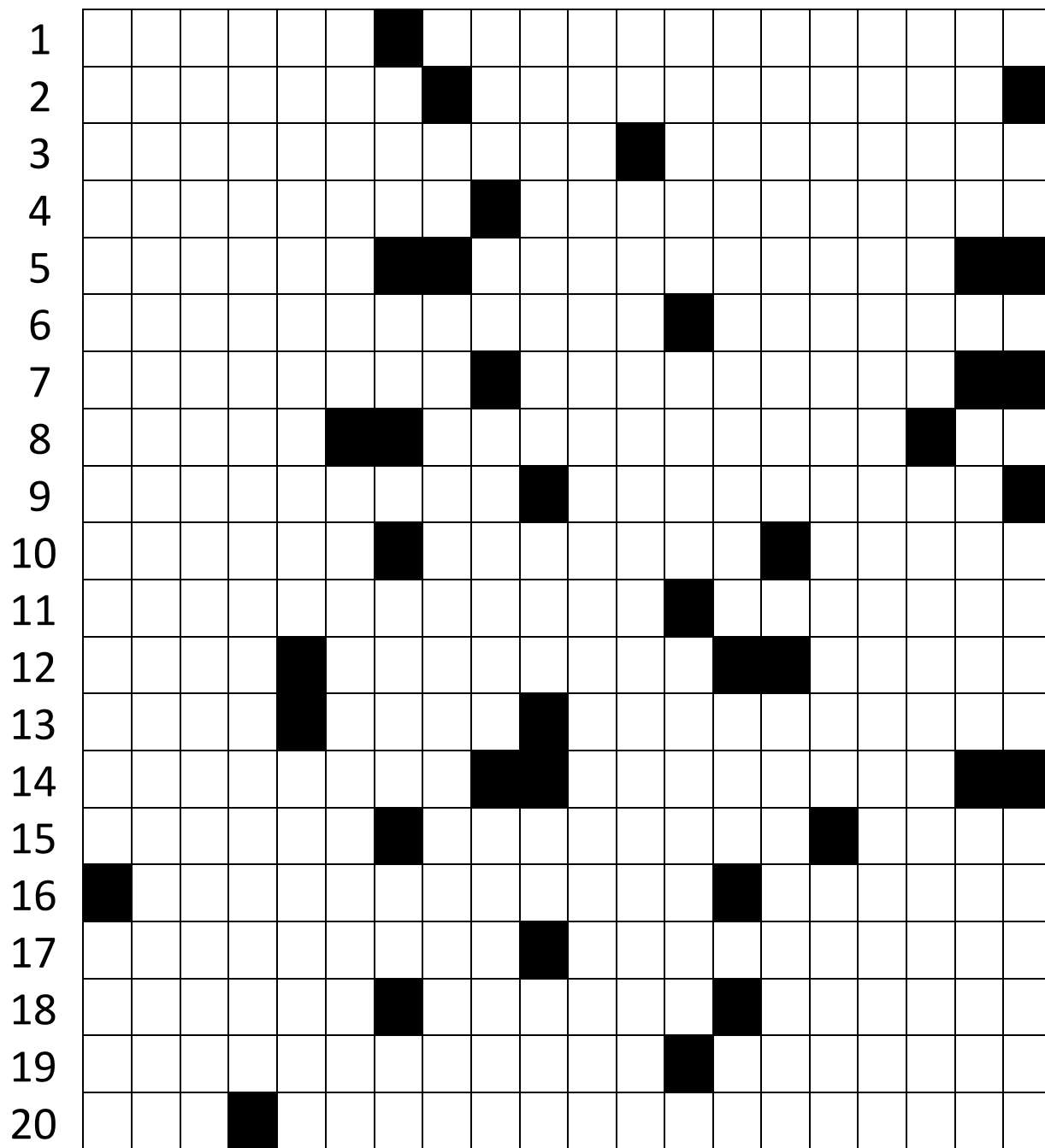
Διαμαντάρα Ευδοκία- 7^ο Γυμνάσιο Ηρακλείου

Η «ΟΔΥΣΣΕΙΑ» ΓΙΑ ... ΔΥΝΑΤΟΥΣ ΛΥΤΕΣ

ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΤΕ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΤΙΣ ΛΕΞΕΙΣ ΠΟΥ ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ΣΤΑ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΔΙΑ. ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΚΑΘΕΤΗ ΣΤΗΛΗ ΘΑ ΣΧΗΜΑΤΙΣΤΕΙ (ΩΣ ΑΚΡΟΣΤΟΙΧΙΔΑ) ΛΕΞΗ ΠΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΒΑΣΙΚΟ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΟ ΤΗΣ «ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ» (ΣΕ ΑΙΤΙΑΤΙΚΗ).

1. Ήταν ο Δημόδοκος στο παλάτι του Αλκίνοου—Η τρίτη μεγάλη ενότητα της «Οδύσσειας».
2. Η βασιλοπούλα στο νησί των Φαιάκων—Η χρήση σιδήρου στα ομηρικά έπη αποτελεί.....
3. Με αυτόν τον μάντη επέστρεψε ο Τηλέμαχος από το ταξίδι του—Είναι συχνή στην «Οδύσσεια» η επική.....
4. Έχει 24 η «Οδύσσεια»--Με αυτόν τον τρόπο εμφανίστηκε η Αθηνά στον Τηλέμαχο.
5. Το νησί της Καλυψώς—Η εποχή του Ομήρου.
6. Τεχνική που μας προετοιμάζει για τα επόμενα—Ο Όμηρος ίσως ήταν ο πρώτος.....
7. Ο κεντρικός ήρωας της «Οδύσσειας»--Η εποχή στην οποία αναφέρονται τα ομηρικά έπη.
8. Κράτησε και αυτή κοντά της τον Οδυσσέα για ένα χρόνο—Η πρώτη μεγάλη ενότητα της «Οδύσσειας»--Τόσα ήταν τα πελέκια, από τις τρύπες των οποίων έπρεπε να περάσουν τα βέλη των μνηστήρων (ελληνική αρίθμηση).
9. Η γριά παραμύθι του Οδυσσέα—Βασικός θεσμός που επαναλαμβάνεται συχνά στην «Οδύσσεια».
10. Η δεύτερη μεγάλη ενότητα της «Οδύσσειας»--Ο πατέρας του Οδυσσέα—Η πηγή, στο νερό της οποίας ορκίστηκε η Καλυψώ.
11. Με την τεχνική αυτή αφηγείται ο ίδιος ο Όμηρος—Το αντιμετώπισε συχνά ο Οδυσσέας, πριν πάρει μια τελική απόφαση.
12. Αλλιώς τα κουρέλια του Οδυσσέα-ζητιάνου—Το πρωτοπαλικάρο των μνηστήρων—Την ανέφερε ως πατρίδα του ο Οδυσσέας στις πλαστές ιστορίες του.
13. Ο άλλος ζητιάνος με τον οποίο πάλεψε ο Οδυσσέας στο παλάτι της Ιθάκης—Ο Οδυσσέας διαμόρφωσε τον κορμό της σε κλινόποδαρο—Συχνό επίθετο του Οδυσσέα, που τονίζει την εξυπνάδα/ εφευρετικότητά του.
14. Η μούσα της επικής ποίησης—Έδωσε το μαντίλι της στον Οδυσσέα.
15. Ο ποιητής της «Οδύσσειας»--Τον χρησιμοποίησε ως παράδειγμα ο Δίας, για να δείξει την ευθύνη του ανθρώπου για τις πράξεις του—Τόσα χρόνια έμεινε ο Οδυσσέας στο νησί της Καλυψώς.
16. Τεχνική του Ομήρου, με την οποία το ποιητικό παρελθόν του έπους εντάσσεται στο ποιητικό παρόν των 41 ημερών της «Οδύσσειας»--Η μεγάλη αίθουσα του παλατιού της Ιθάκης.
17. Χαρακτηρίζει την ένταση της σύγκρουσης Οδυσσέα-Ποσειδώνα—Επίθετο του Οδυσσέα για την αγάπη του προς τους συντρόφους του.
18. Με αυτήν έφυγε ο Οδυσσέας από το νησί της Καλυψώς—Έτσι αποκαλούνται οι σύντροφοι του Οδυσσέα στο προοίμιο—Το νησί των Φαιάκων.
19. Με την τεχνική αυτή ο Όμηρος βάζει τους ήρωες να συνομιλούν μεταξύ τους—Σ' αυτό το αγγείο ανακάτευαν το κρασί με το νερό (αιτιατική).

20. Η «Ιλιάδα» και η «Οδύσσεια» είναι τα πιο γνωστά.....—Βασικό γνώρισμα των θεών.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1	A	O	I	Δ	O	Σ		M	N	H	Σ	T	H	P	O	Φ	O	N	I	A
2	N	A	Y	Σ	I	K	A		A	N	A	X	P	O	N	I	Σ	M	O	
3	Θ	E	O	K	Λ	Y	M	E	N	O	Σ		E	I	P	Ω	N	E	I	A
4	P	A	Ψ	Ω	Δ	I	E	Σ		M	E	T	A	M	O	P	Φ	Ω	Σ	H
5	Ω	Γ	Y	Γ	I	A			Γ	E	Ω	M	E	T	P	I	K	H		
6	P	P	O	O	I	K	O	N	O	M	I	A		P	A	Ψ	Ω	Δ	O	Σ
7	O	Δ	Y	Σ	Σ	E	A	Σ		M	Y	K	H	N	A	İ	K	H		
8	K	I	P	K	H			T	H	Λ	E	M	A	X	E	I	A		I	B
9	E	Y	P	Y	K	Λ	E	I	A		Φ	I	Λ	O	Ξ	E	N	I	A	
10	N	O	Σ	T	O	Σ		Λ	A	E	P	T	H	Σ		Σ	T	Y	Γ	A
11	T	P	I	T	O	P	P	O	Σ	Ω	P	H		Δ	I	Λ	H	M	M	A
12	P	A	K	H		A	N	T	I	N	O	O	Σ			K	P	H	T	H
13	I	P	O	Σ		E	Λ	I	A		P	O	Λ	Y	T	P	O	P	O	Σ
14	K	A	Λ	Λ	I	O	P	H			Λ	E	Y	K	O	Θ	E	H		
15	O	M	H	P	O	Σ		A	I	Γ	I	Σ	Θ	O	Σ		E	P	T	A
16		E	Γ	K	I	B	Ω	T	I	Σ	M	O	Σ		M	E	Γ	A	P	O
17	K	Λ	I	M	A	K	Ω	Σ	H		Φ	I	Λ	E	T	A	I	P	O	Σ
18	Σ	X	E	Δ	I	A		N	H	P	I	O	I		Σ	X	E	P	I	A
19	P	P	Ω	T	O	P	P	O	Σ	Ω	P	H		K	P	A	T	H	P	A
20	E	P	H		A	N	Θ	P	Ω	P	O	M	O	P	Φ	I	Σ	M	O	Σ